

Správní právo trestní

JUDr. Jana Jurníková, Ph.D.

Právnická fakulta Masarykovy univerzity

Katedra správní vědy a správního práva

Odpovědnost

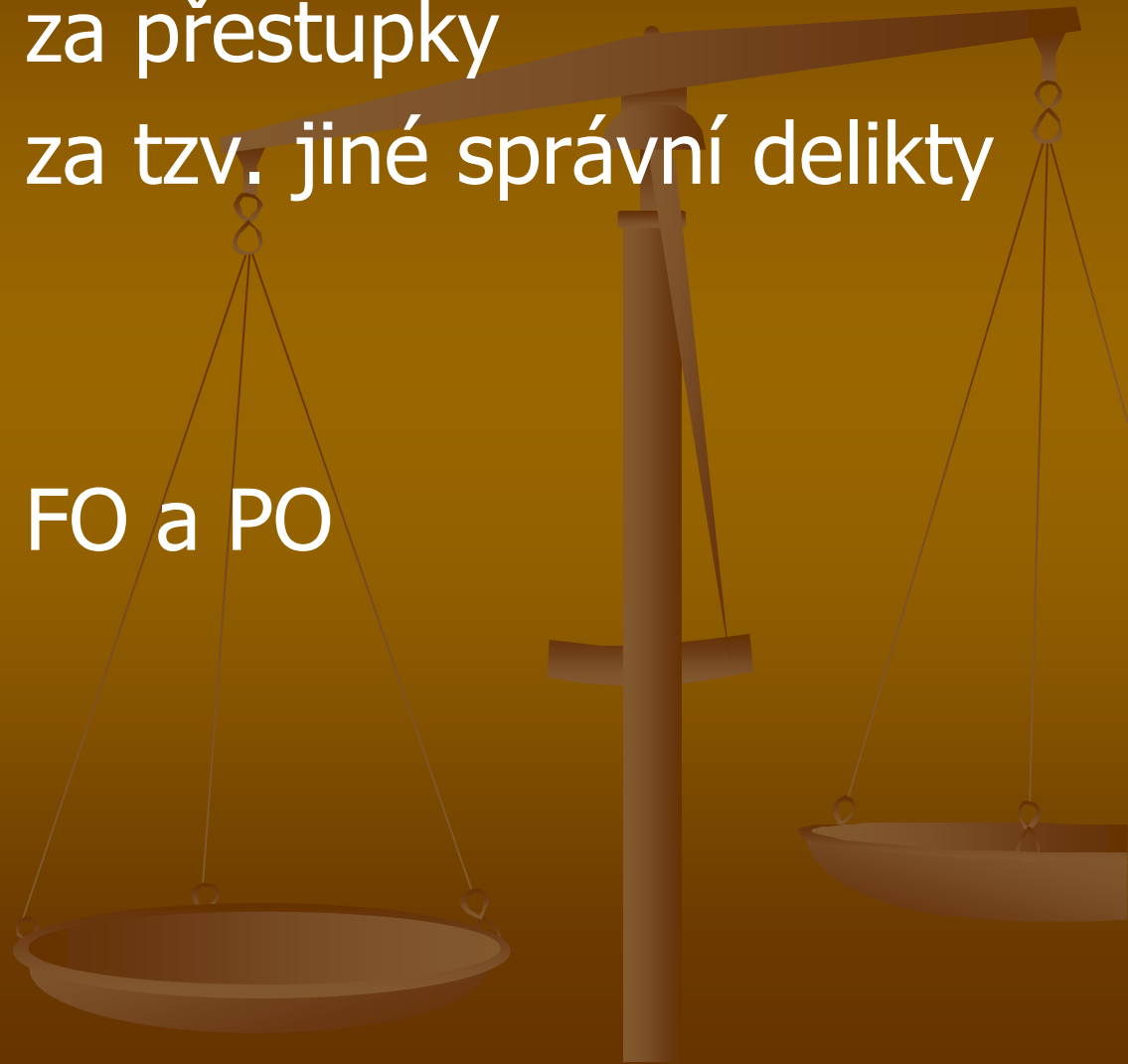
- *Správní delikt* – protiprávní jednání (nečinnost), jehož znaky jsou uvedeny v zákoně a s nímž zákon spojuje hrozbu sankcí ukládané VS

odpovědnost

- uplatnění nepříznivých následků stanovených normou správního práva vůči tomu, kdo porušil zákonem stanovenou povinnost

Klasifikace

- 1. Odpovědnost za přestupky
- 2. Odpovědnost za tzv. jiné správní delikty
 - A) disciplinární
 - B) pořádkové
 - C) podnikajících FO a PO
 - D) ostatní

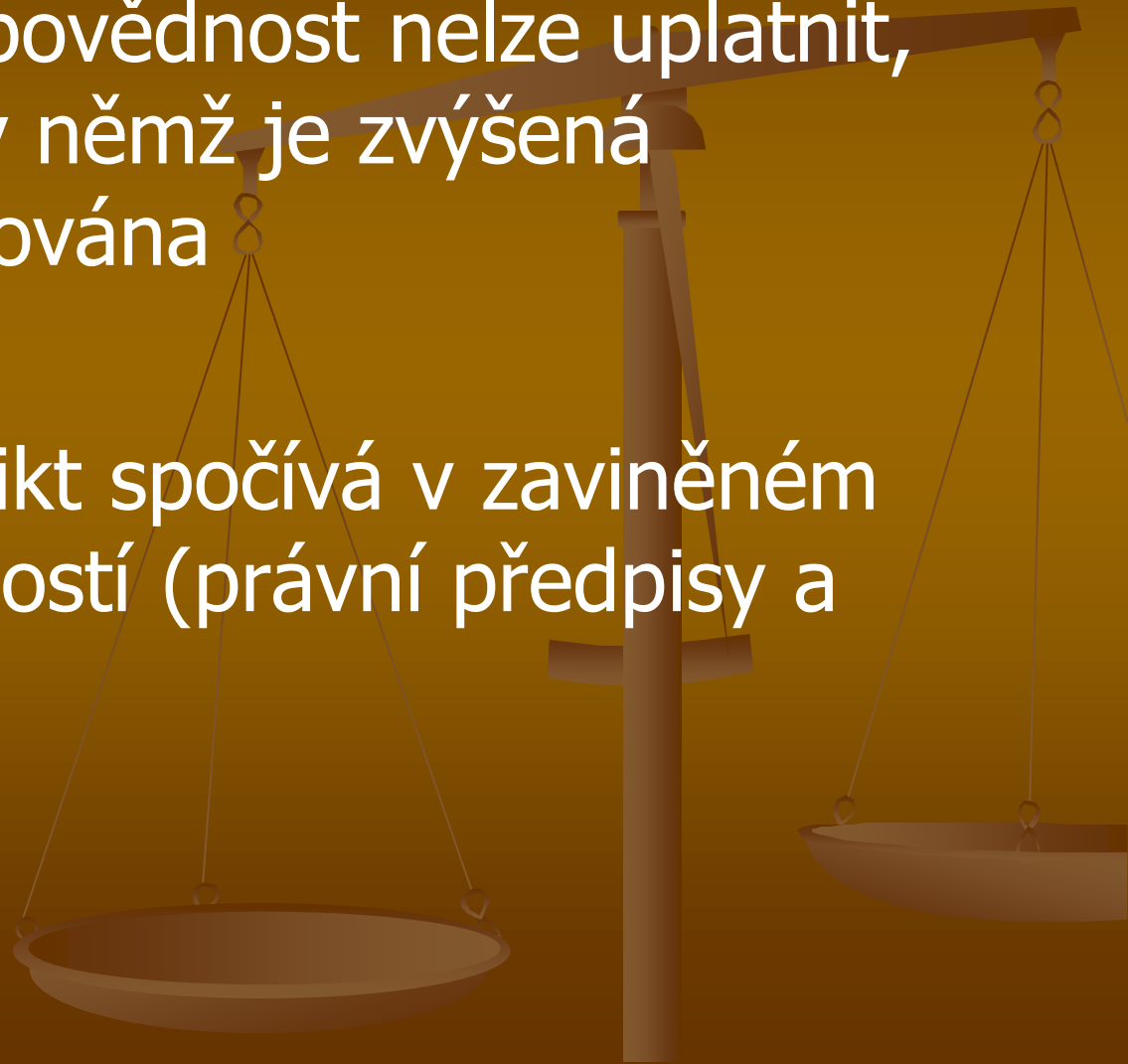

Disciplinární delikty

- porušení disciplíny, delikt FO, která je ve zvláštních právních vztazích k určité instituci, se zvláštními právy a povinnostmi vyplývajícími právě z tohoto služebního, zaměstnaneckého, členského vztahu
- *Může se jednat o:*
 1. *instituci státní (úřednický aparát státu, ozbrojené síly, policie, atd.),*
 2. *profesní komory (otázky i profesní etiky) nebo*
 3. *jiné instituce (např. veřejné vysoké školy).*

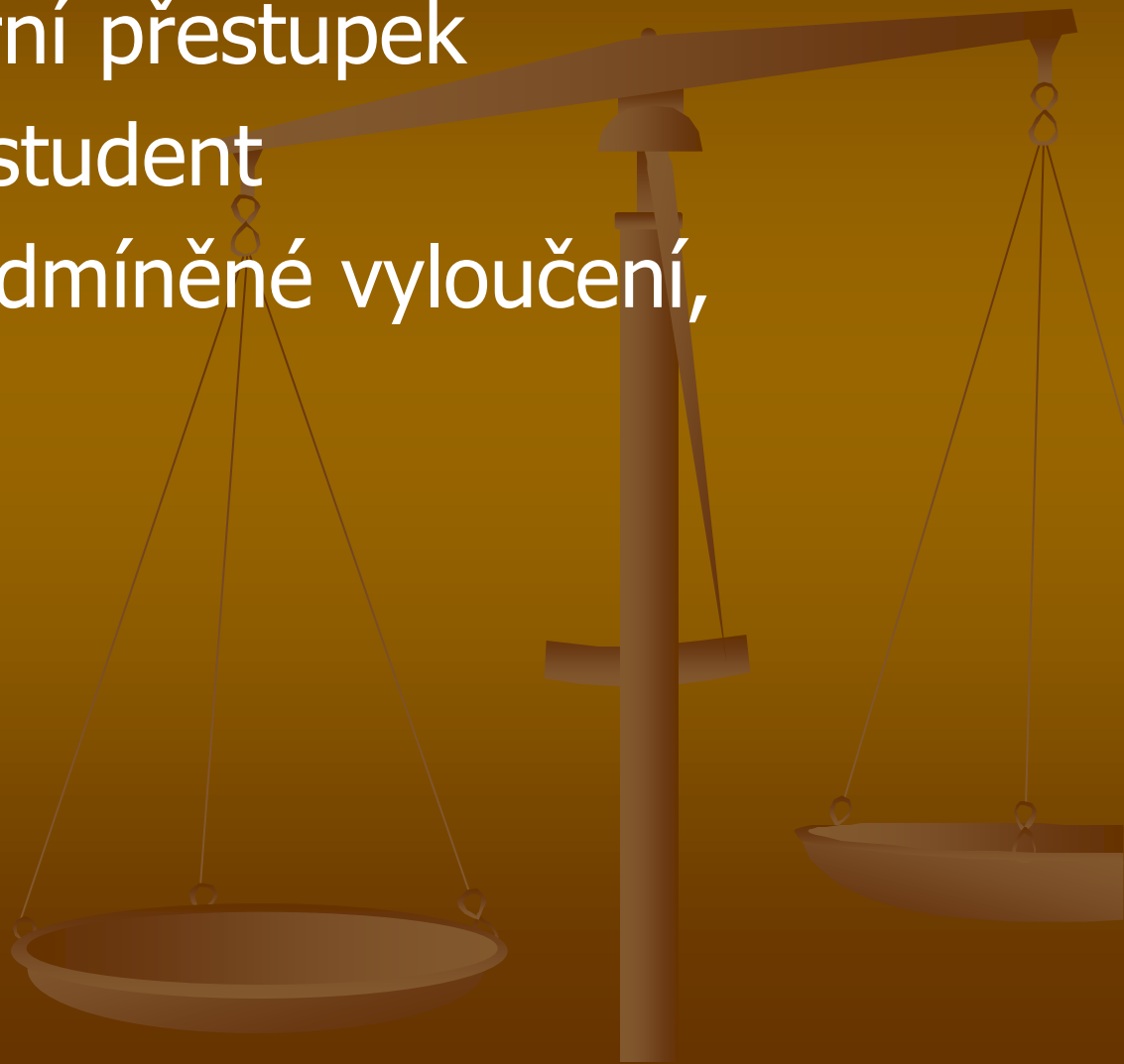
Disciplinární delikty

- Disciplinární odpovědnost nelze uplatnit, zanikl-li vztah, v němž je zvýšená disciplína vyžadována
- Disciplinární delikt spočívá v zaviněném porušení povinností (právní předpisy a interní)

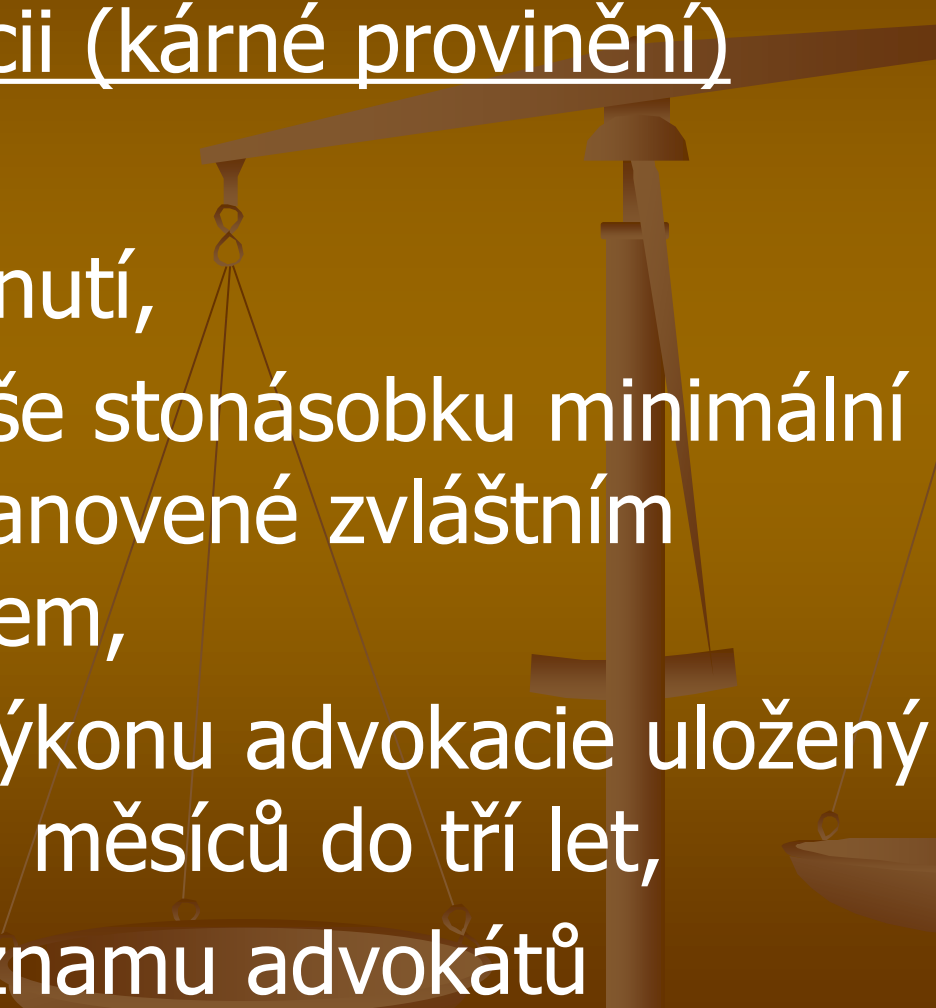

Disciplinární delikty

- ZVŠ - disciplinární přestupek
- Vysoké školy – student
- napomenutí, podmíněné vyloučení, vyloučení
- DK x děkan

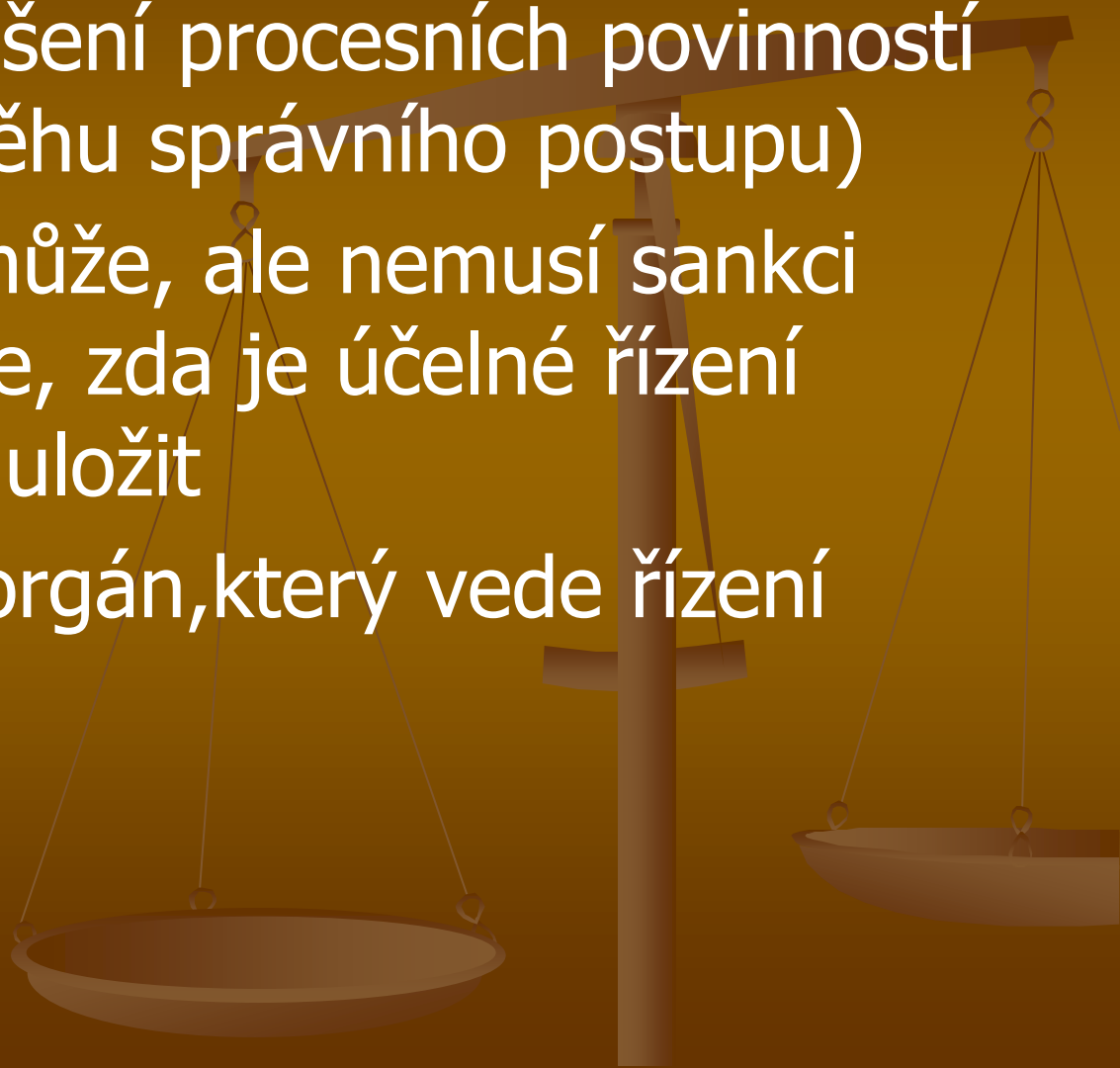

Disciplinární delikty

- Zákon o advokacii (kárné provinění)
 - napomenutí,
 - veřejné napomenutí,
 - pokutu až do výše stonásobku minimální měsíční mzdy stanovené zvláštním právním předpisem,
 - dočasný zákaz výkonu advokacie uložený na dobu od šesti měsíců do tří let,
 - vyškrtnutí ze seznamu advokátů
-

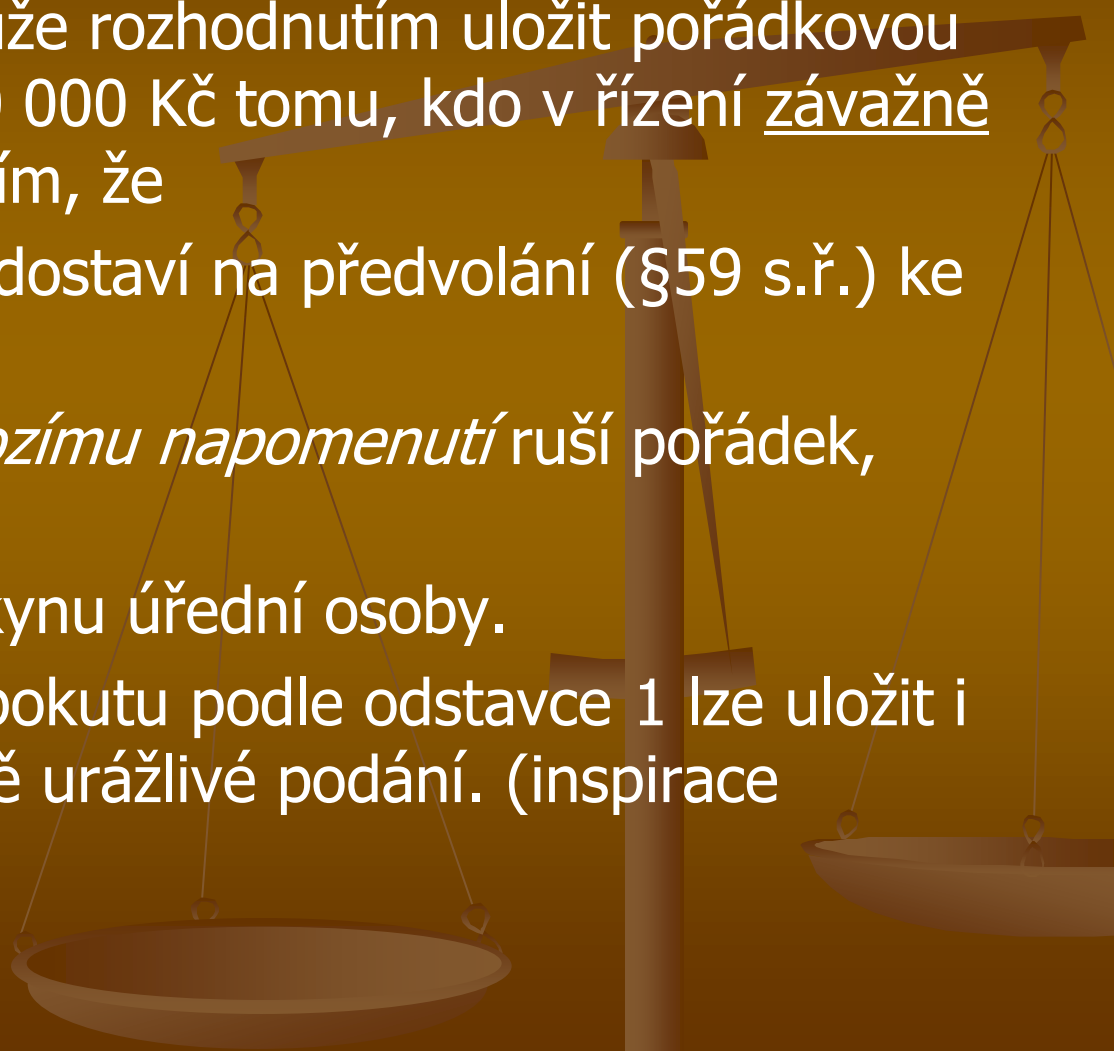
Pořádkové delikty

- Jedná se o porušení procesních povinností (ztěžování průběhu správního postupu)
- Správní orgán může, ale nemusí sankci uložit – posuzuje, zda je účelné řízení zahájit a sankci uložit
- ukládá správní orgán, který vede řízení (řízení v řízení)

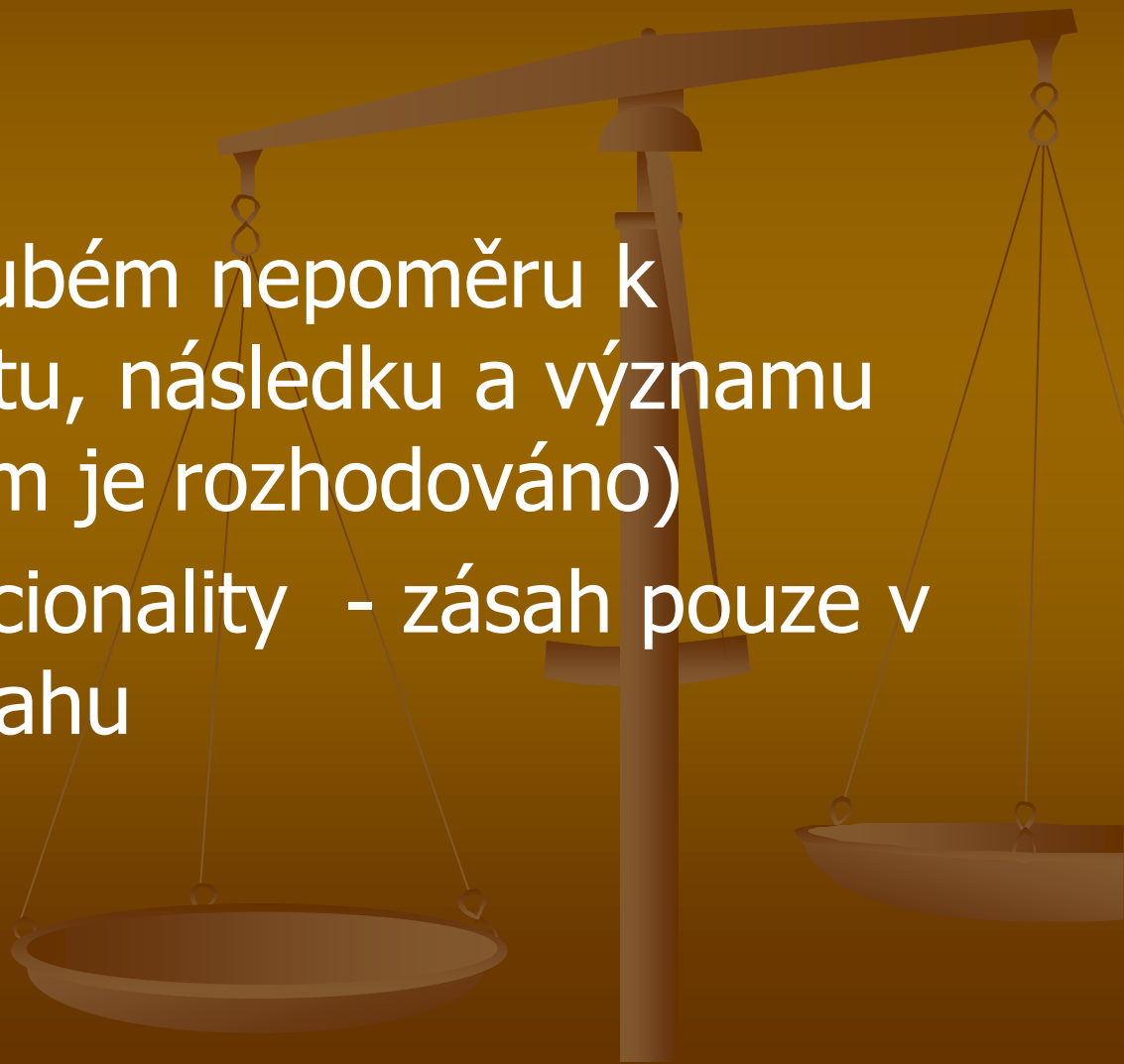
§ 62 správního řádu

- (1) Správní orgán může rozhodnutím uložit pořádkovou pokutu až do výše 50 000 Kč tomu, kdo v řízení závažně ztěžuje jeho postup tím, že
 - a) se *bez omluvy* nedostaví na předvolání (§59 s.ř.) ke správnímu orgánu,
 - b) navzdory *předchozímu napomenutí* ruší pořádek, nebo
 - c) neuposlechne pokynu úřední osoby.
- (2) Pořádkovou pokutu podle odstavce 1 lze uložit i tomu, kdo učiní hrubě urážlivé podání. (inspirace s.ř.s. §44)

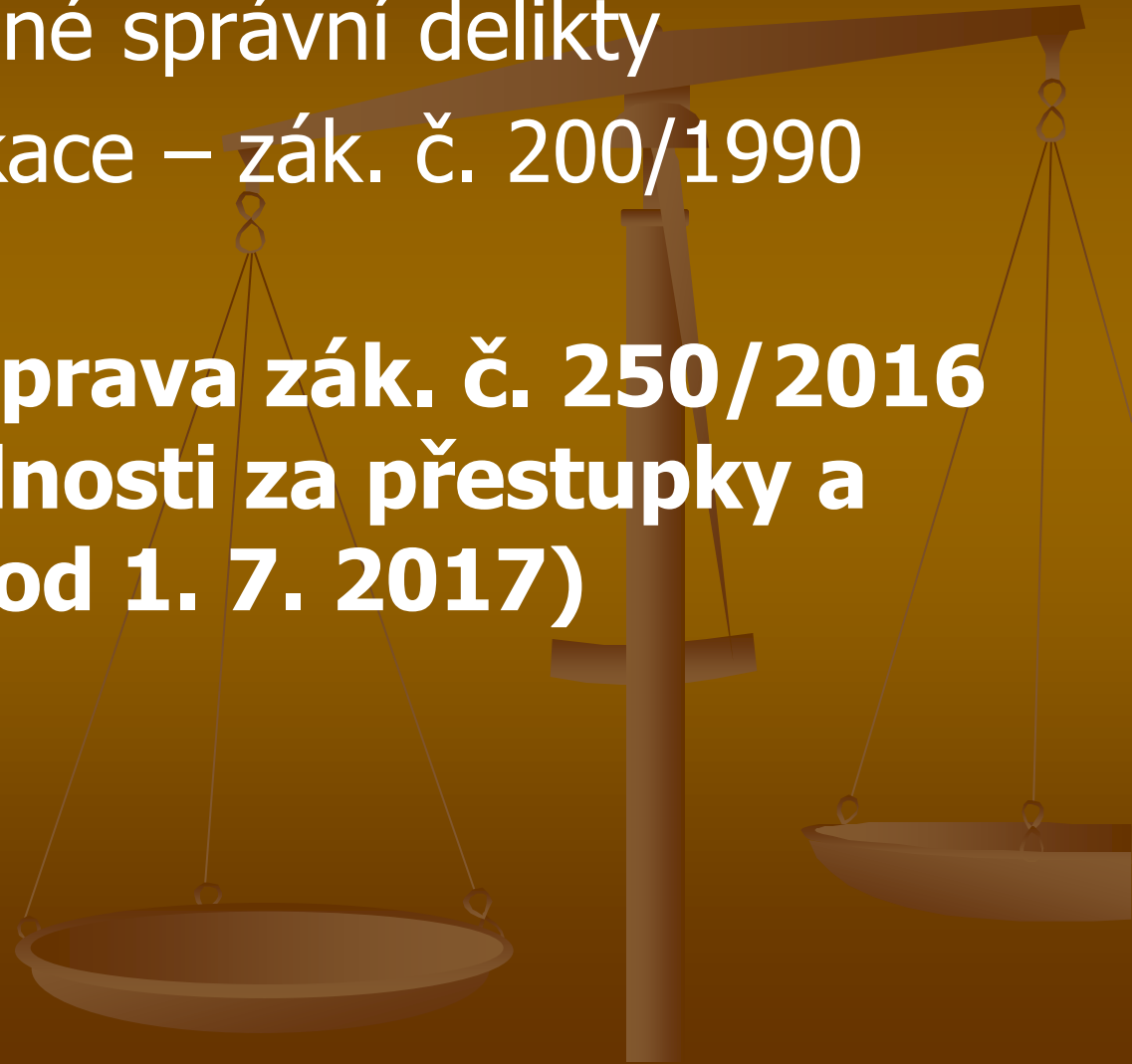
§ 62 správního řádu

- Výše 50 000 Kč
- - i opakovaně
- - nesmí být v hrubém nepoměru k závažnosti deliktu, následku a významu předmětu (o čem je rozhodováno)
- - princip proporcionality - zásah pouze v nezbytném rozsahu

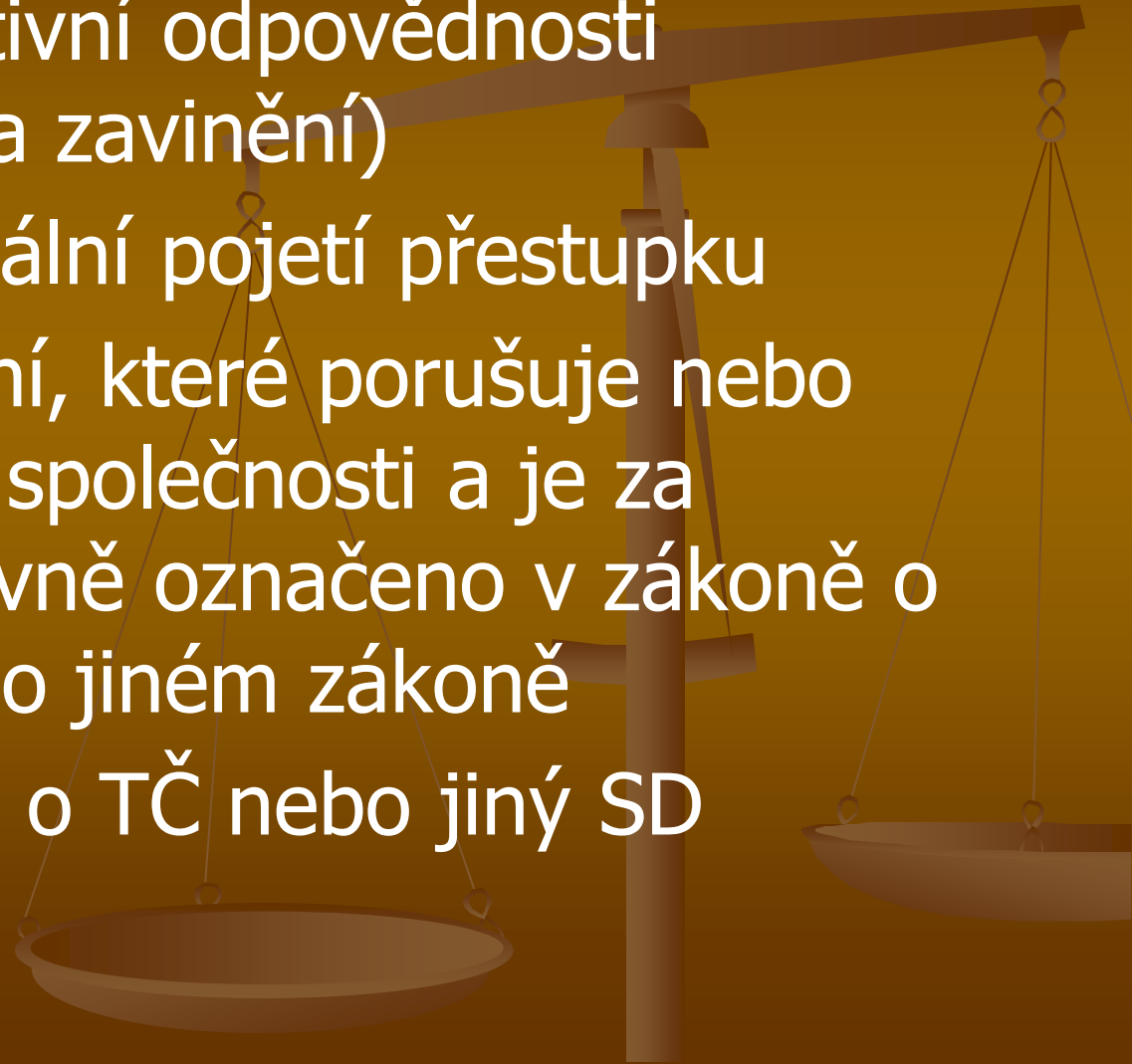
Přestupky

- Tzv. pojmenované správní delikty
- (neúplná kodifikace – zák. č. 200/1990 Sb.)
- **Nová právní úprava zák. č. 250/2016 Sb. o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (od 1. 7. 2017)**

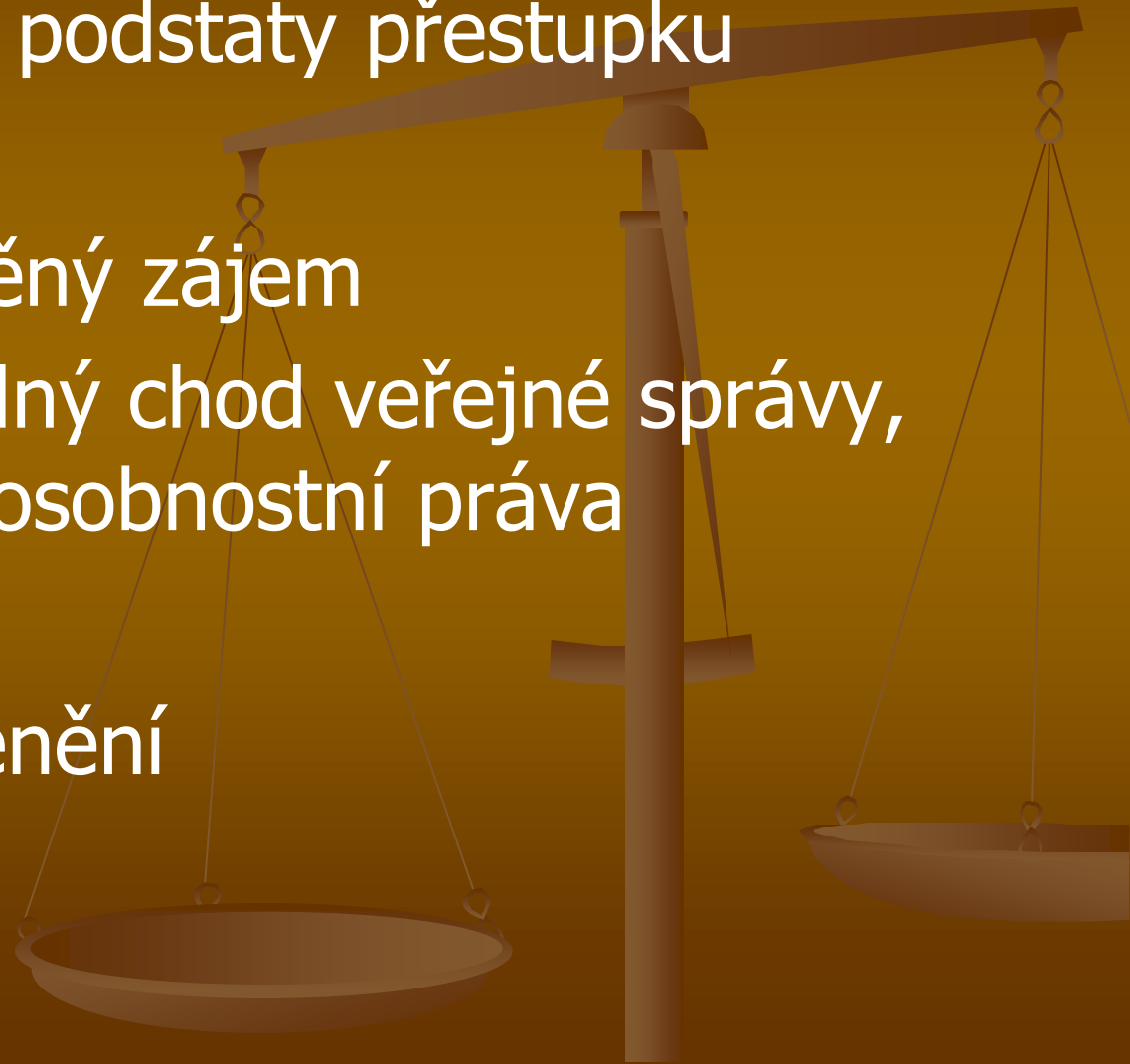
vymezení

- Staví na subjektivní odpovědnosti (odpovědnost za zavinění)
- Materiálně-formální pojetí přestupku
- Zaviněné jednání, které porušuje nebo ohrožuje zájem společnosti a je za přešupek výslovně označeno v zákoně o přešupcích nebo jiném zákoně
- - a pokud nejde o TČ nebo jiný SD

Přestupky

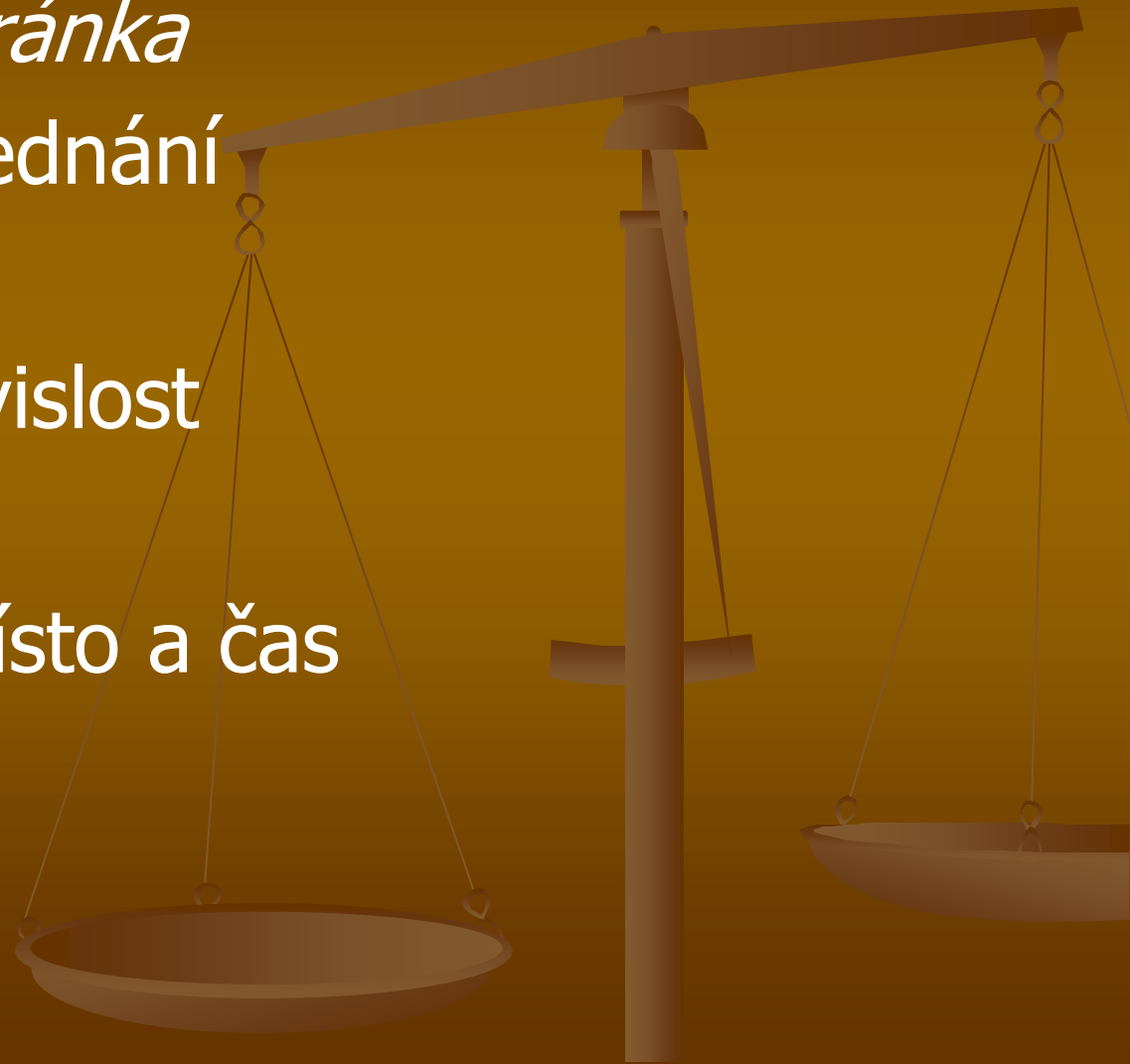
- Znaky skutkové podstaty přestupku
- 1. *OBJEKT*
- - právem chráněný zájem
- Př. majetek, řádný chod veřejné správy, zdraví člověka, osobnostní práva
- A) obecný
- B) druhový - členění

PRVKY

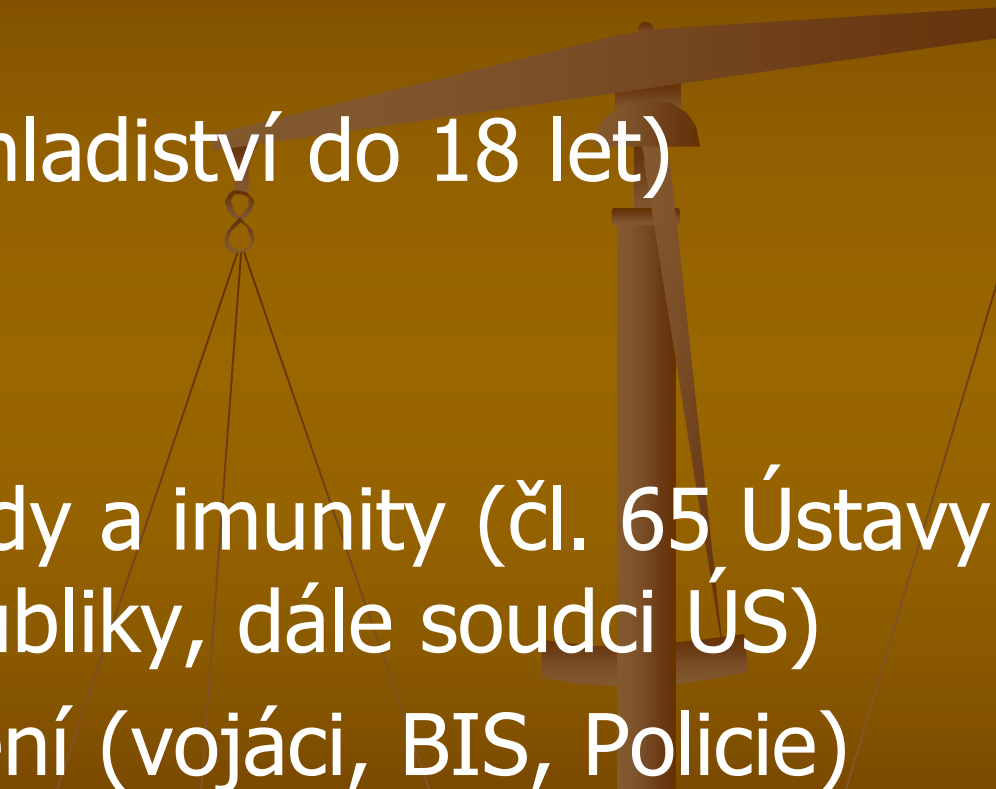
- 2. *Objektivní stránka*
- A) protiprávní jednání
- B) následek
- C) příčinná souvislost

- Fakultativně: místo a čas

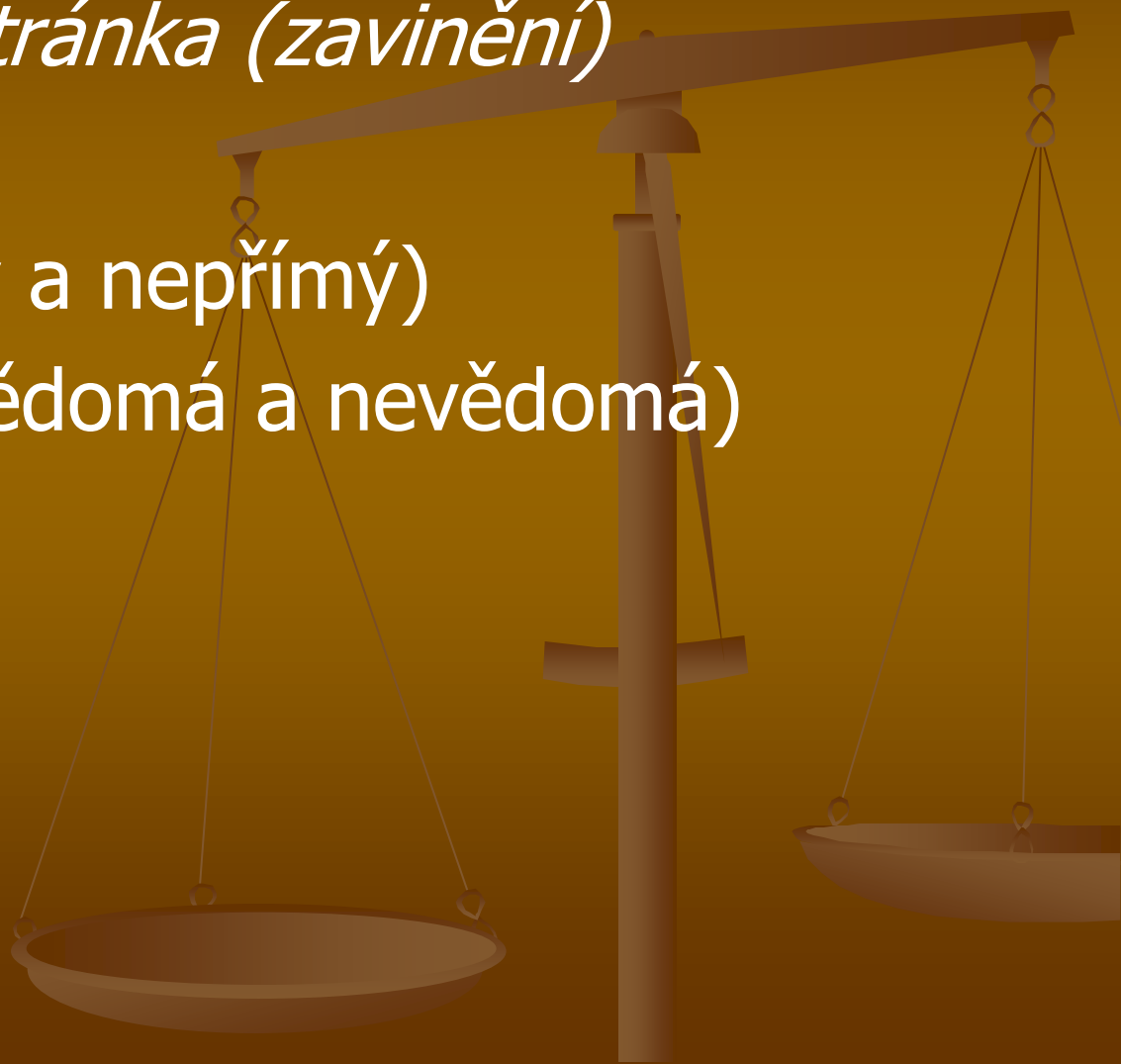
Prvky

- *3. Subjekt*
 - - starší 15 let (mladiství do 18 let)
 - Příčetnost

 - Exempce : výsady a imunity (čl. 65 Ústavy – prezident republiky, dále soudci ÚS)
 - Disciplinární řízení (vojáci, BIS, Policie)
-

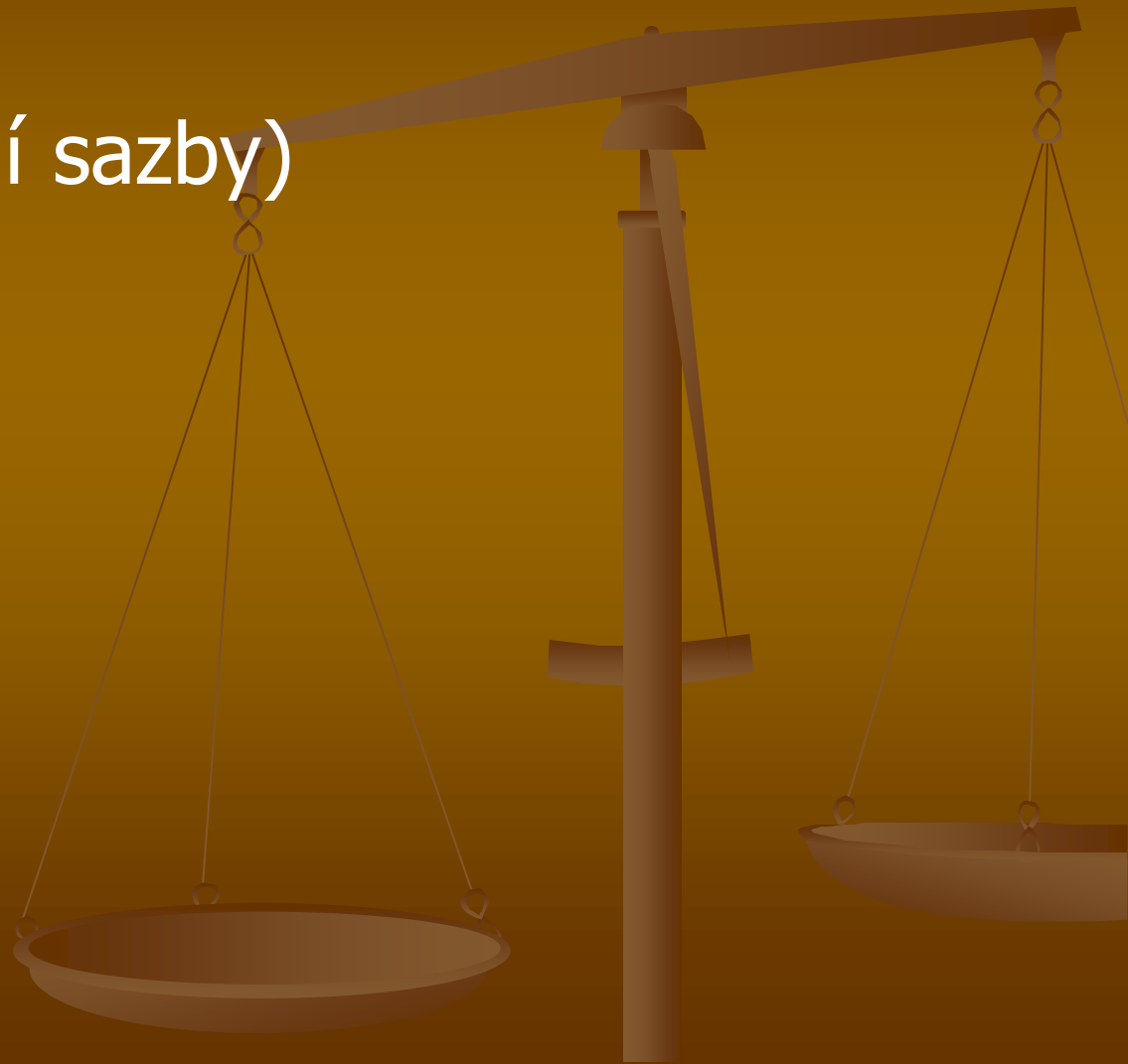
Prvky

- 4. *Subjektivní stránka (zavinění)*
 - A) úmysl (přímý a nepřímý)
 - B) nedbalost (vědomá a nevědomá)

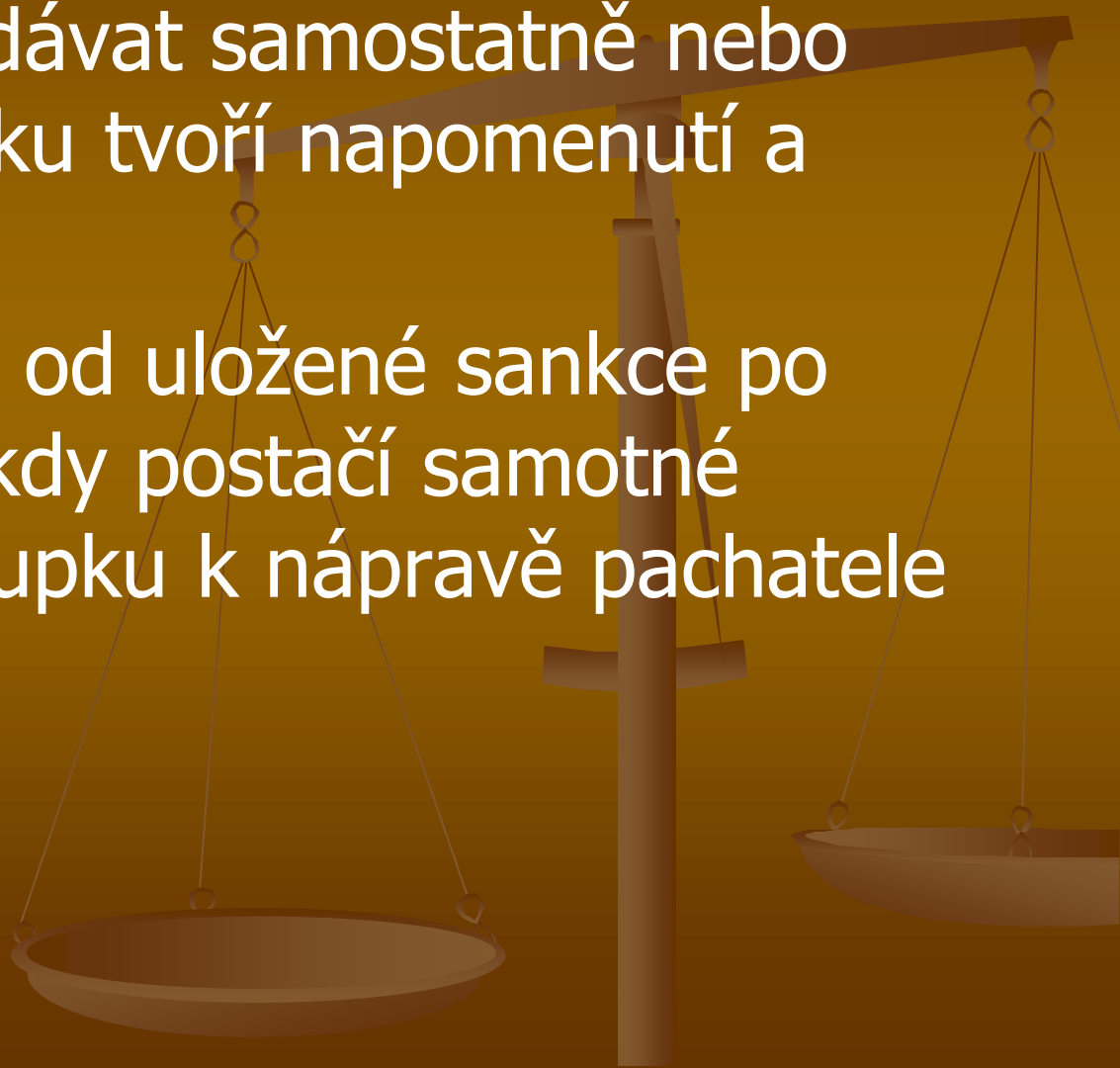
Sankce

- Napomenutí
- Pokuta (flexibilní sazby)
- Zákaz činnosti
- Propadnutí věci
- Zákaz pobytu

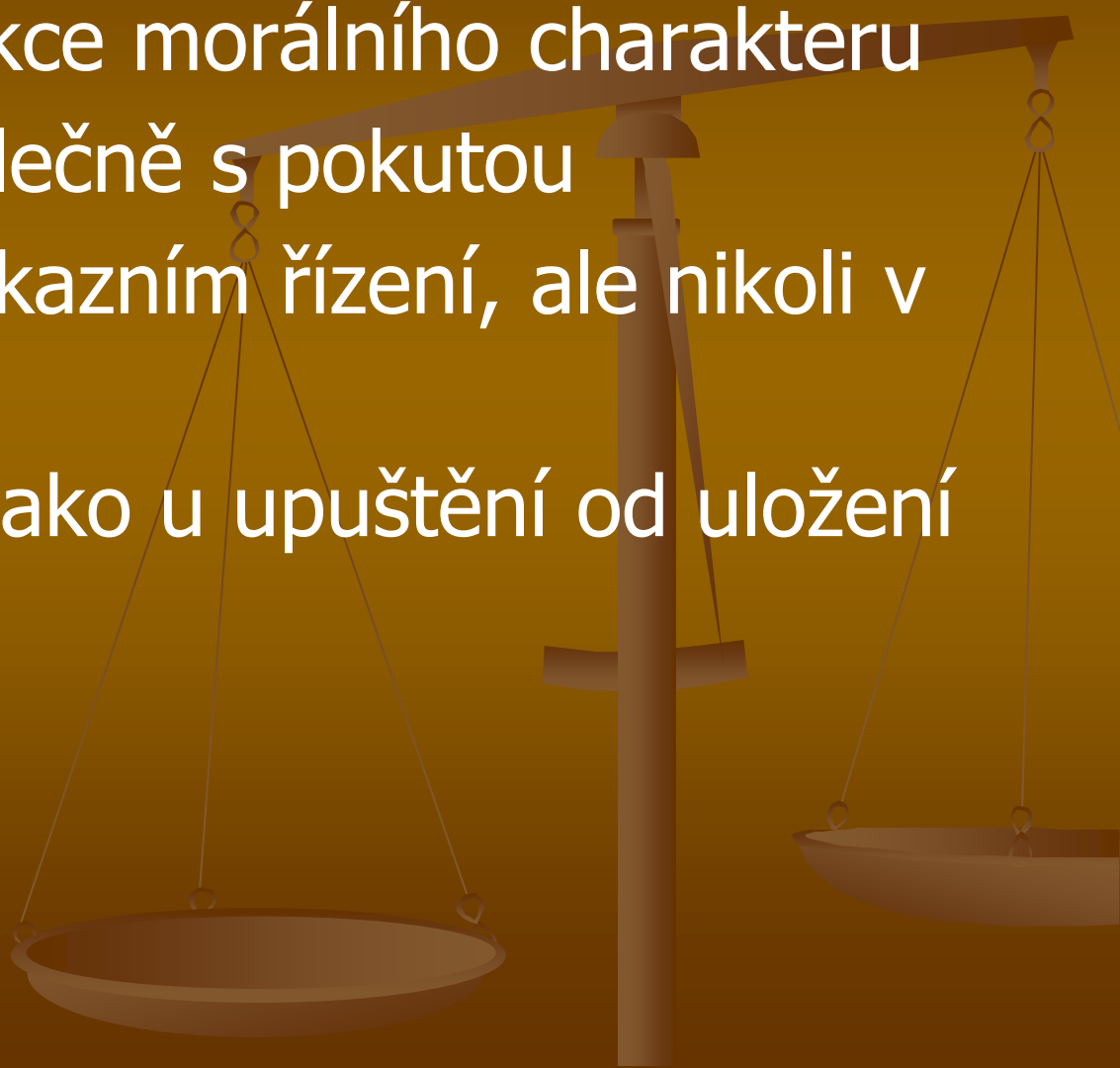
Sankce

- Sankce lze ukládat samostatně nebo společně (výjimku tvoří napomenutí a pokuta)
- Lze také upustit od uložené sankce po vyslovení viny, kdy postačí samotné pojednání přestupku k nápravě pachatele

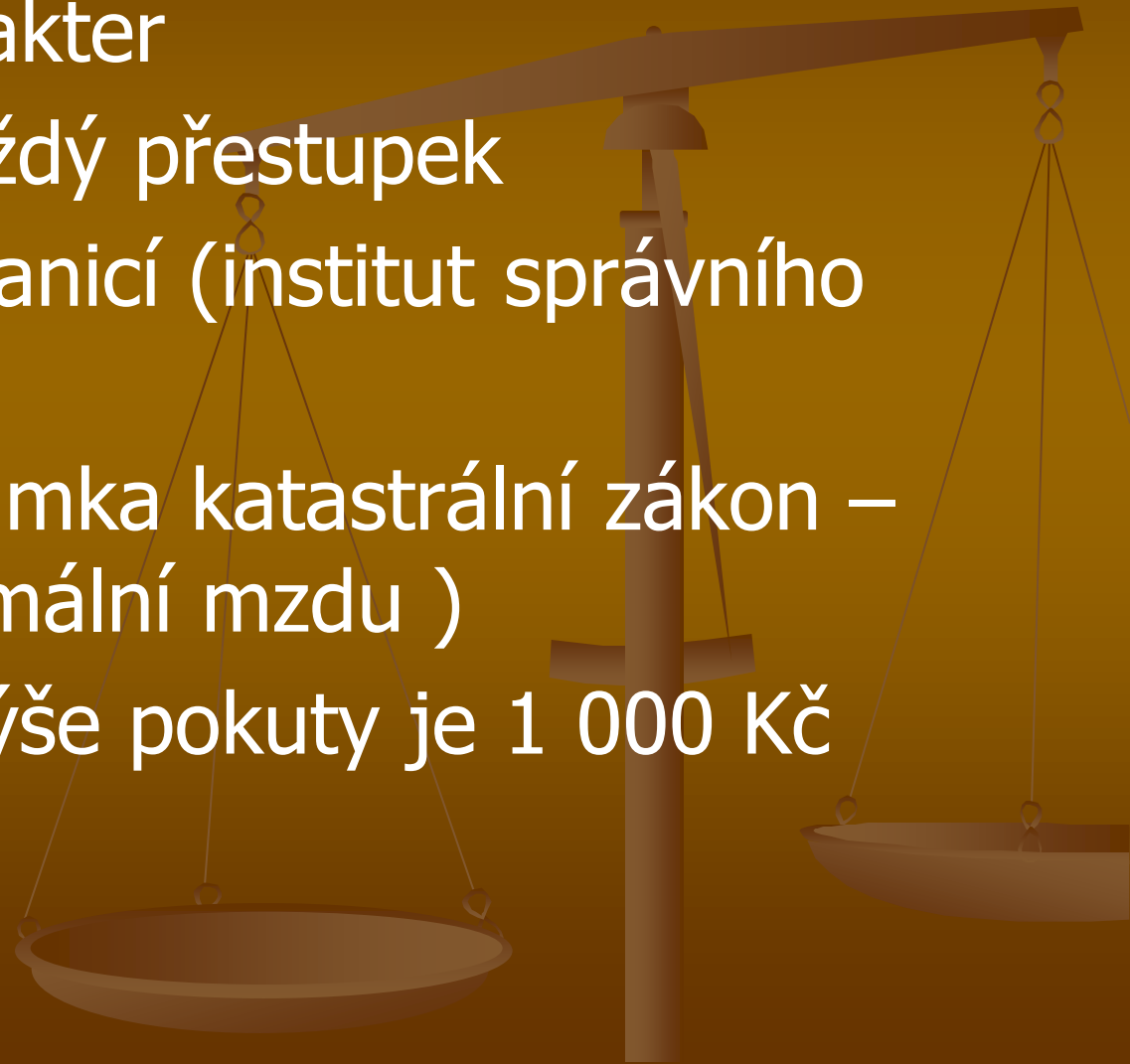
Napomenutí

- Nejmírnější sankce morálního charakteru
- Nelze uložit společně s pokutou
- Lze uložit i v příkazním řízení, ale nikoli v blokovém
- Výsledný efekt jako u upuštění od uložení sankce

Pokuta

- Majetkový charakter
- Lze uložit za každý přestupek
- Určena horní hranicí (institut správního uvážení)
- Fixní sazba (výjimka katastrální zákon – vázáno na minimální mzdu)
- Obecná horní výše pokuty je 1 000 Kč

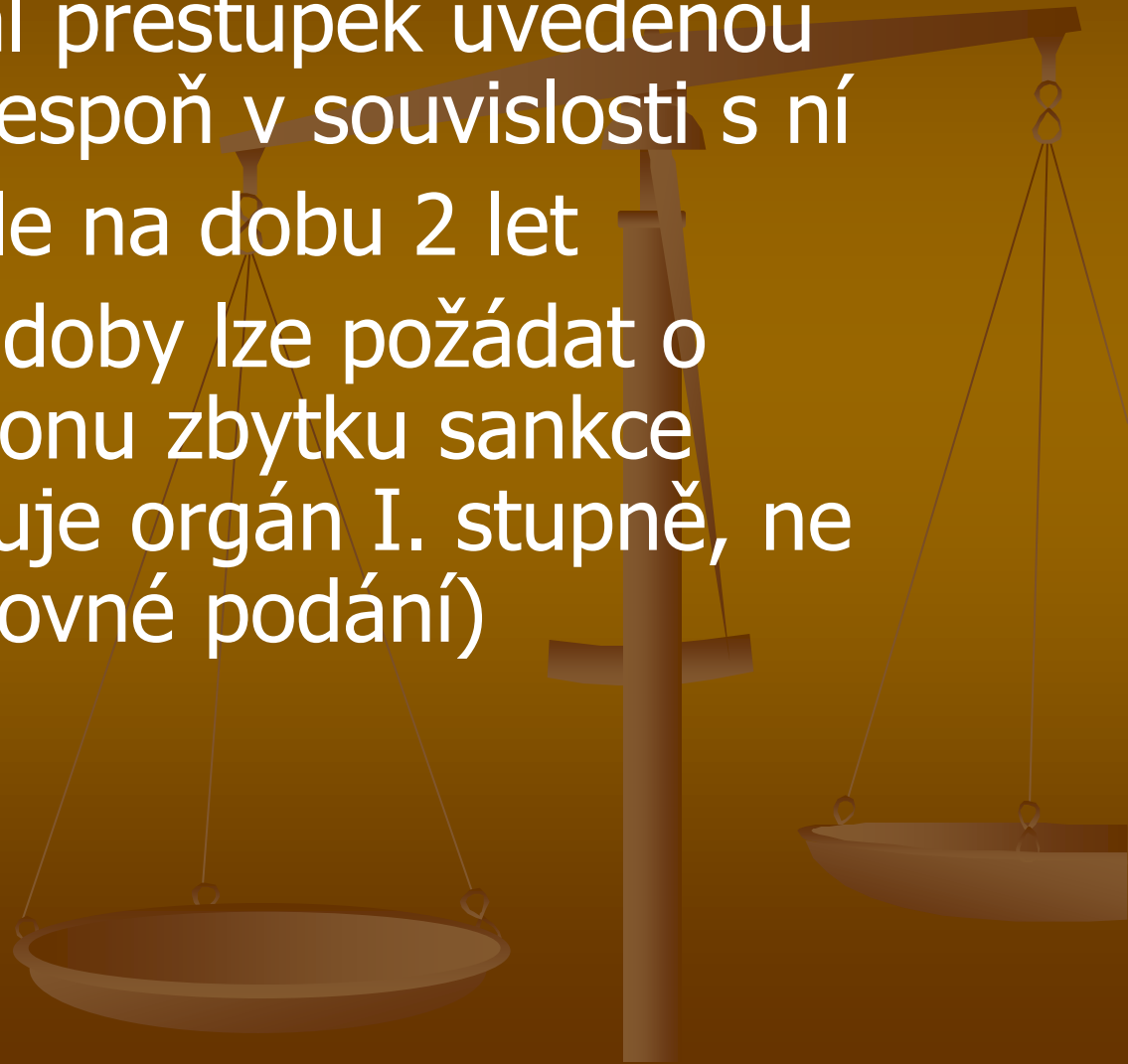

Zákaz činnosti

- Odnímáno možnost vykonávat určitou činnost
- Lze uložit pouze tam, kde to zákon výslovně dovoluje (např. § 22 odst. 1, § 24)
- Činnost musí být vykonávána:
- A) v pracovním nebo jiném obdobném poměru
- B) je třeba povolení nebo souhlasu SO

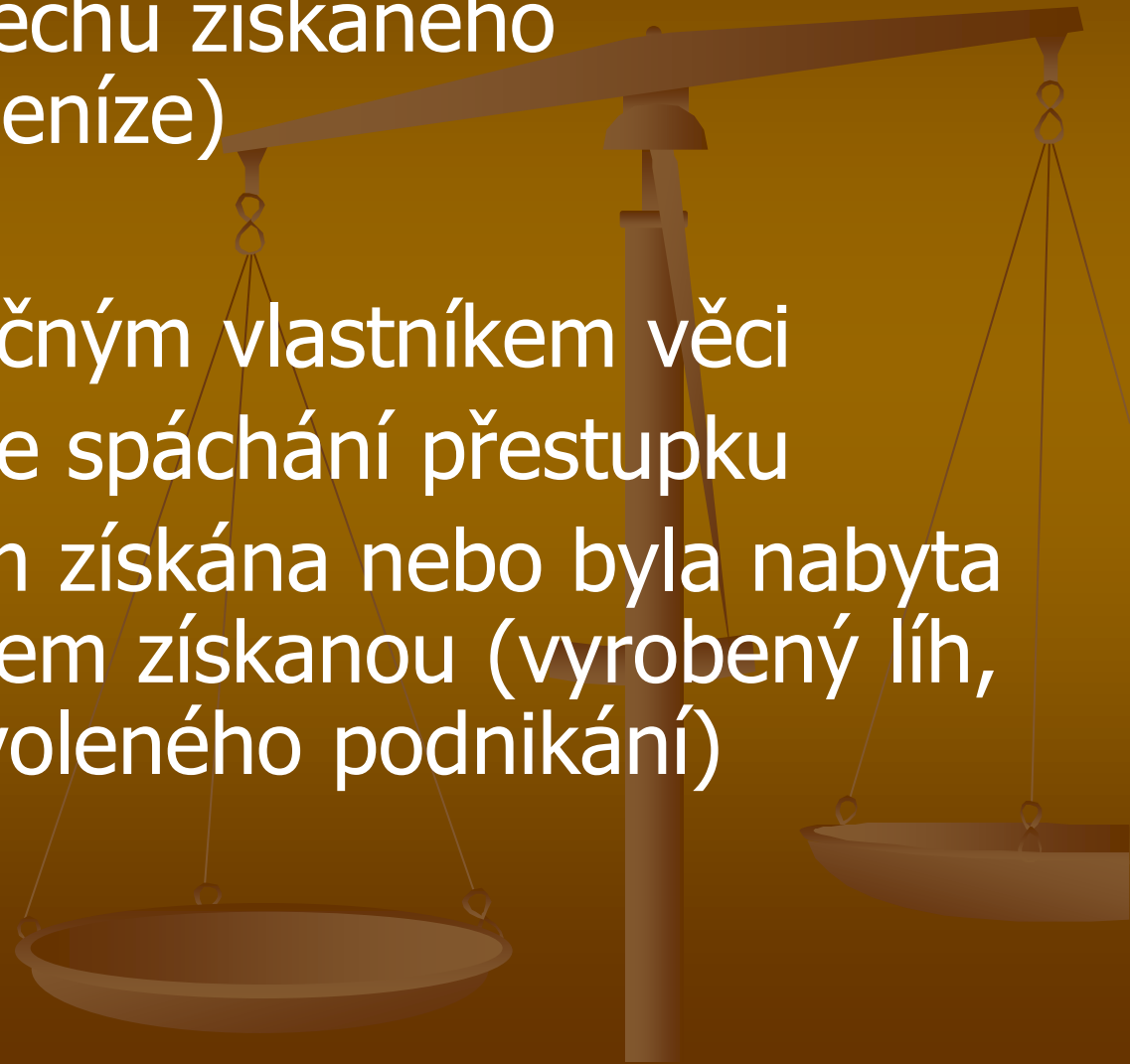
Zákaz činnosti

- Pachatel spáchal přešupek uvedenou činností nebo alespoň v souvislosti s ní
- Lze uložit nejdéle na dobu 2 let
- Po uplynutí 1/2 doby lze požádat o upuštění od výkonu zbytku sankce (žádost, rozhoduje orgán I. stupně, ne odvolání či opětovné podání)

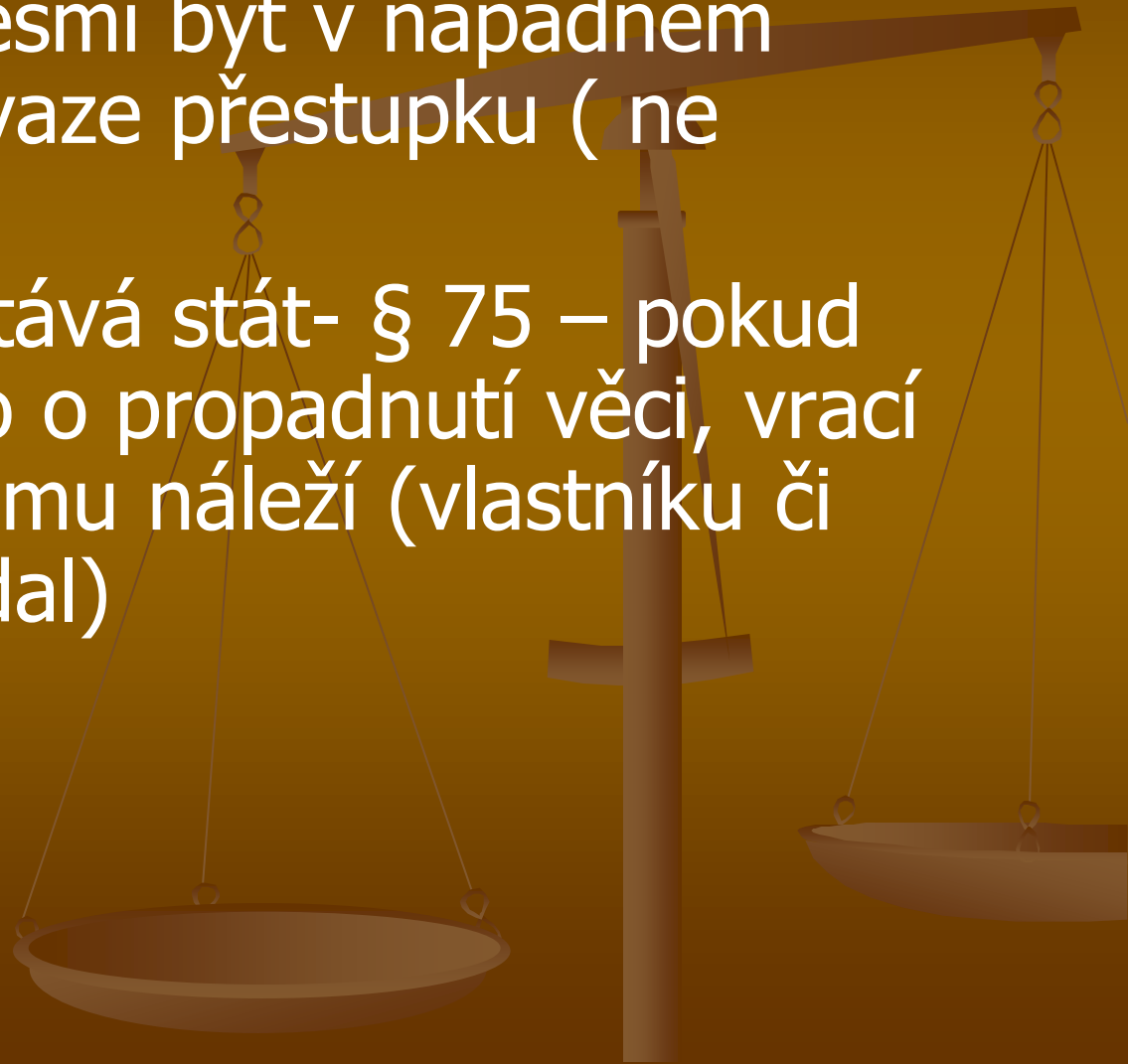
Propadnutí věci

- Odejmutí prospěchu získaného přestupkem(i peníze)
- **Podmínky:**
- Pachatel je výlučným vlastníkem věci
- Věc byla užita ke spáchání přestupku
- Byla přestupkem získána nebo byla nabyta za věc přestupkem získanou (vyrobený líh, výtěžek z nedovoleného podnikání)

Propadnutí věci

- Hodnota věci nesmí být v nápadném nepoměru k povaze přestupku (ne nemovitost!)
- Vlastníkem se stává stát- § 75 – pokud není rozhodnuto o propadnutí věci, vrací se věc tomu, komu náleží (vlastníku či tomu, kdo ji vydal)

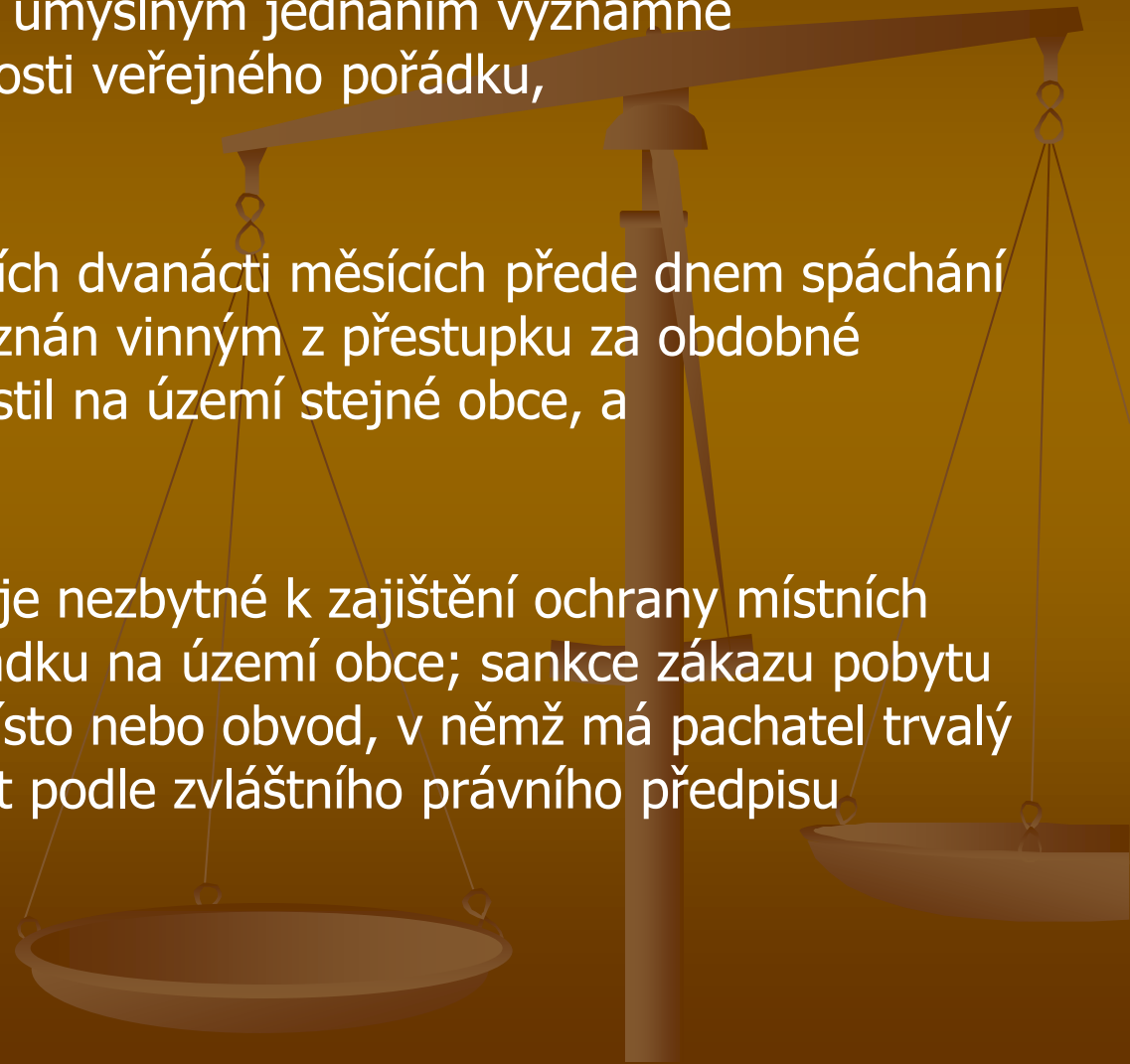

Zákaz pobytu

- Pouze tam, kde to stanoví zvláštní zákon
- Maximálně na dobu **3 měsíců**
- pachatel nesmí po dobu trvání zákazu pobytu zdržovat na území obce nebo její části, v níž se opakovaně dopustil přestupku
- Od výkonu zbytku zákazu pobytu lze po uplynutí poloviny doby výkonu této sankce upustit, jestliže pachatel přestupku způsobem svého života prokázal, že její další výkon není potřebný.

Podmínky pro uložení

- a) byl přešupek spáčan úmyslným jednáním významně narušujícím místní záležitosti veřejného pořádku,
-
- b) byl pachatel v posledních dvanácti měsících přede dnem spáchaní přešupku pravomocně uznán vinným z přešupku za obdobné jednání, kterého se dopustil na území stejné obce, a
-
- c) uložení takové sankce je nezbytné k zajištění ochrany místních záležitostí veřejného pořádku na území obce; sankce zákazu pobytu se nesmí vztahovat na místo nebo obvod, v němž má pachatel trvalý pobyt nebo hlášený pobyt podle zvláštního právního předpisu

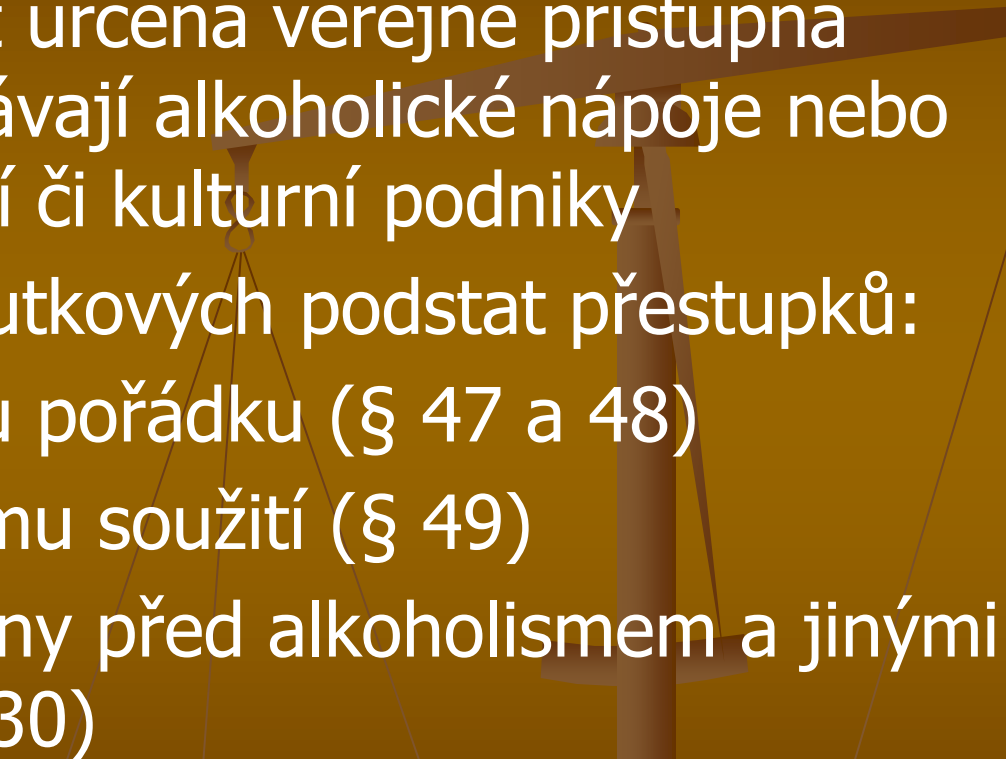

Ochranná opatření

- Omezující opatření
- Zabrání věci

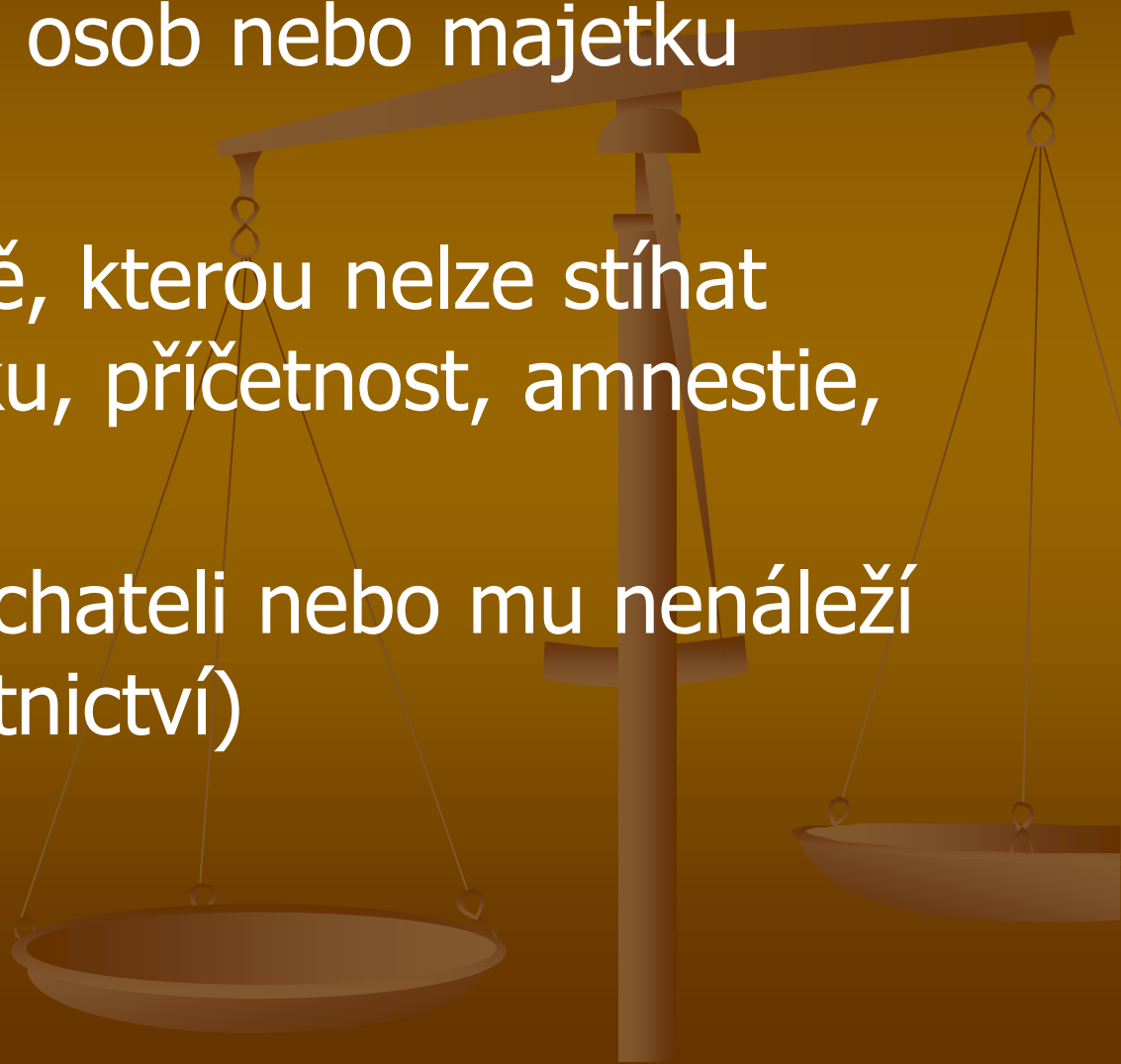

Omezující opatření

- Zákaz navštěvovat určená veřejně přístupná místa, kde se podávají alkoholické nápoje nebo se konají sportovní či kulturní podniky
 - Taxativní výčet skutkových podstat přešupků:
 - A) proti veřejnému pořádku (§ 47 a 48)
 - B) proti občanskému soužití (§ 49)
 - C) na úseku ochrany před alkoholismem a jinými toxikomaniemi (§ 30)
-

Zabrání věci

- Důvod: ochrana osob nebo majetku
- Podmínky:
- Věc náleží osobě, kterou nelze stíhat (nedostatek věku, přičetnost, amnestie, promlčení)
- Věc nenáleží pachateli nebo mu nenáleží zcela (spoluvlastnictví)

Zabrání věci

- Lze rozhodnout do dvou let
- Vlastníkem se stává stát
- Hodnota věci nesmí být v nápadném nepoměru k povaze jednání majícího znaky přestupku

